

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- भारतीय समाज (भाग-२) (SC – 403)

दिनांक : २६/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)
- १.१ अनुसूचित जातींच्या विकासासाठी आखण्यात आलेल्या विशेष सवलती व कल्याणकारी योजनांची माहिती द्या.
 - १.२ आदिवासी समाजाच्या सामाजिक व सांस्कृतिक समस्या सांगा.
 - १.३ प्रौढ शिक्षणाच्या कार्यक्रमावर माहिती द्या.
 - १.४ असंघटित अर्थार्जन क्षेत्रे कोणकोणती आहेत? त्यामध्ये काम करणाऱ्या स्त्रीयांचे काही प्रश्न सांगा.
 - १.५ भारतीय समाजातील विविधतेस कारणीभूत घटक कोणते?
 - १.६ माध्यमिक शिक्षण व उच्च शिक्षणावर माहिती द्या.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- २.१ अनुसूचित जातींच्या समस्या लिहा.
 - २.२ आदिवासी कल्याण कार्यक्रमातील त्रुटी स्पष्ट करा.
 - २.३ स्वातंत्र्योत्तर काळातील शासन आणि शिक्षण यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
 - २.४ सामाजिक परिस्थिती आणि स्त्रीयांवर माहिती द्या.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- ३.१ राजकीय क्षेत्रातील स्त्रीयांचा सहभाग
 - ३.२ आदिवासींच्या आरोग्य विषयक समस्या
 - ३.३ दुर्बल घटकांचे शिक्षण
 - ३.४ भारतातील धर्मजीवन

Translation in English

Sub: Indian Society (Part-II) (SC-403)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Briefly explain the special provisions and welfare schemes aimed at the development of the scheduled castes.
- 1.2 Explain in brief the socio -cultural problems of tribal society.
- 1.3 Explain in brief about Adult Education.
- 1.4 Name the economic activities which came under the unorganized sector. What are the problems faced by the women in this sector?
- 1.5 Which are the various factors responsible for diversity in Indian Society? Explain.
- 1.6 Illustrate on secondary and Higher education.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Explain various problems of scheduled castes.
- 2.2 Discuss on limitations of the tribal welfare programmes.
- 2.3 Explain the inter-relation between state and education in post Independent period.
- 2.4 Write information on social condition and women .

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Women's political participation
 - 3.2 Tribal health related problems
 - 3.3 Education of the weaker sections
 - 3.4 Religious life in India
-